

Seurattu SDK 541/2022 saakka.

14.11.2014/938

Laki yleisestä asumistuesta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset ja määritelmät

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on alentaa ruokakunnan asumismenoja maksamalla valtion varoista asumistukea.

2 § (11.1.2019/29)

Suomessa asuminen

Ruokakuntaan pysyvästi kuuluvaksi katsotaan vain Suomessa asuva henkilö. Henkilöä pidetään Suomessa asuvana, jos hän asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa annetun lain ([16/2019](#)), mukaisesti asuu Suomessa.

3 §

Lain toimeenpano

Asumistukitoiminnan yleinen johto, ohjaus ja kehittäminen kuuluvat sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle. Muut tämän lain mukaiset tehtävät hoitaa Kansaneläkelaitos. Tämän lain toimeenpanosta aiheutuvat toimintamenot luetaan Kansaneläkelaitoksen toimintamenoiksi.

4 § ([29.12.2016/1533](#))

Ruokakunta

Samassa asunnossa pysyvästi asuvat henkilöt kuuluvat samaan ruokakuntaan. Eri ruokakuntaan kuuluvat henkilöt, jotka hallitsevat osaa asunnosta erillisen vuokrasopimuksen tai sitä vastaavan hallintasopimuksen perusteella tai jotka on hoitosopimuksella sairauden tai vamman perusteella sijoitettu ruokakunnan hoidettaviksi. Tässä laissa asumistuen saajalla tarkoitetaan kaikkia ruokakunnan jäseniä.

Samaan ruokakuntaan kuuluvat aina samassa asunnossa asuvat aviopuolisot tai avopuolisot, heidän alaikäiset lapsensa sekä keskenään suoraan etenevässä tai takenevässä polvessa olevat sukulaiset. Tässä momentissa tarkoitettuihin sukulaisiin rinnastetaan myös ottolapset ja lastensuojelulain ([417/2007](#)) [81 §:ssä](#) tarkoitettut yksityisesti sijoitetut lapset.

Jos aviopuolisot asuvat välien rikkoutumisen vuoksi erillään eikä heillä ole yhteistä taloutta, heitä ei lueta samaan ruokakuntaan kuuluviksi.

Ruokakuntaa edustaa asunnonhaltija tai hänen puolisonsa, yhteisöruokakunnan valtuuttama henkilö taikka se, jonka nimissä erillinen vuokrasopimus tai sitä vastaava hallintasopimus on.

5 § (13.1.2017/12)

Avopuoliso

Tässä laissa avopuolisoilla tarkoitetaan kahta henkilöä, jotka elävät avoliitossa eli jatkuvasti yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa.

6 §

Lapsi

Tässä laissa lapsella tarkoitetaan ruokakuntaan kuuluvaa alle 18-vuotiasta henkilöä.

7 §

Asunto

Asumistukea voidaan myöntää ruokakunnan Suomessa sijaitsevan vakinaiseksi asunnoksi katsottavan vuokra-asunnon, asumisoikeusasunnon tai omistusasunnon asumismenoista. Asunnon pitää olla kelvollinen asuntona käytettäväksi ja viralliselta käyttötarkoitukseltaan asunnoksi tai muutoin vakinaiseen asuinkäyttöön tarkoitettu.

Vuokra-asunnolla tarkoitetaan asuntoa, jonka hallinta perustuu asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) mukaiseen vuokrasopimukseen.

Mitä tässä laissa säädetään vuokra-asunnosta, sovelletaan myös asumisoikeusasunnoista annetussa laissa (650/1990) tarkoitettuun asumisoikeusasuntoon, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Omistusasuntoja ovat osakeasunnot ja muut omistusasunnot. Osakeasunnoilla tarkoitetaan asunto-osakeyhtiön tai asunto-osuuskunnan omistamassa talossa sijaitsevaa omistusasuntoa.

L asumisoikeusasunnoista 650/1990 on kumottu L:lla asumisoikeusasunnoista 393/2021, joka on voimassa 1.1.2022 alkaen.

2 luku

Asumistuen saamisen edellytykset

8 § (29.12.2016/1533)

Oikeus asumistukeen

Ruokakunnalla on oikeus saada asumistukea 80 prosenttia siitä 9 §:ssä säädettyjen hyväksyttävien, mutta enintään 10 §:ssä tarkoitettujen enimmäismääräisten asumismenojen määrästä, josta on vähennetty ruokakunnan tulojen mukaan määräytyvä 16 §:ssä tarkoitettu perusomavastuuosuus.

Tämän lain mukaista asumistukea ei myönnetä:

- 1) opiskelijalle, jolla on oikeus maksuttomaan asuntolapaikkaan oppilaitoksen puolesta, ellei hän erityisestä syystä voi ottaa asuntolapaikkaa vastaan;
- 2) kahden henkilön avio- tai avopuolisoista muodostuvalle ruokakunnalle, johon kuuluvalla on oikeus eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 8 §:n perusteella

eläkkeensaajan asumistukeen;

3) ruokakunnalle, jonka ainoalla tai kaikilla jäsenillä on oikeus 2 kohdassa tarkoitettuun eläkkeensaajan asumistukeen.

8 a § (28.6.2017/479)

Ahvenanmaalaisen opiskelijan oikeus asumistukeen

Asumistukea ei myönnetä opiskelijalle, joka on oikeutettu opintotuesta annetun Ahvenanmaan maakuntalain (landskapslag 2006:71 om studiestöd) mukaiseen asumislisään. Opiskelija, joka on oikeutettu Ahvenanmaan maakuntalain mukaiseen asumislisään, ei myöskään kuulu tämän lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ruokakuntaan.

Jos samassa asunnossa asuu Ahvenanmaan maakuntalain mukaiseen asumislisään oikeutettu opiskelija, luetaan asumistukea määrättäessä ruokakunnan asumismenoiksi ruokakunnan jäsenten lukumäärää vastaava osuus asunnon asumismenoista, jollei erityisestä syystä hyväksytä muuta jakoperustetta.

Asumistuki tarkistetaan sen kuukauden alusta, josta alkaen hakija tai ruokakuntaan kuuluva tai samassa asunnossa asuva henkilö on oikeutettu saamaan Ahvenanmaan maakuntalain mukaista asumislisää tai sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta, jona asumislisän saaminen päättyy.

Asumistuen hakijan ja saajan tulee ilmoittaa oikeudestaan tai ruokakuntaan kuuluvan tai samassa asunnossa asuvan henkilön oikeudesta Ahvenanmaan maakuntalain mukaiseen asumislisään sekä asumislisäoikeuden päättymisestä.

9 § (29.12.2016/1533)

Hyväksyttävät asumismenot

Vuokra-asunnossa asuvan ruokakunnan asumismenoiksi hyväksytään vuokra ja erikseen maksettavat vesimaksut ja lämmityskustannukset. Erikseen maksettavina vesimaksuina otetaan huomioon 17 euroa henkilöä kohden kuukaudessa ja lämmityskustannuksina 38 euroa kuukaudessa ensimmäiseltä henkilöltä ja sen jälkeen 13 euroa jokaista lisähenkilöä kohden.

Omistusasunnossa asuvan ruokakunnan asumismenoiksi hyväksytään asunnon hoito- ja rahoitusmenot. Osakeasunnon hoitomenoiksi hyväksytään vastike sekä erikseen maksettavat vesimaksut ja lämmityskustannukset. Vesimaksut ja lämmityskustannukset otetaan huomioon 1 momentin mukaisina.

Muun omistusasunnon kuin osakeasunnon hoitomenoiksi hyväksytään:

Ruokakunnan koko henkeä Huomioon otettava hoitomeno euroa/kk

1	89
2	107
3	135
4	159

Jos ruokakuntaan kuuluu enemmän kuin neljä henkilöä, muun omistusasunnon kuin osakeasunnon hoitomenoja korotetaan 49 euroa jokaista neljä henkilöä ylittävää

ruokakunnan jäsentä kohden.

Edellä 1 ja 2 momentissa mainittuja lämmityskustannuksia sekä 3 ja 4 momentissa mainittuja hoitomenoja korotetaan 4 prosenttia Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnissa ja 8 prosenttia Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa.

Omistusasunnossa asuvan ruokakunnan rahoitusmenoiksi hyväksytään asunnon hankkimiseksi ja perusparantamiseksi otettujen henkilökohtaisten lainojen kuukausittaisista koroista 73 prosenttia. Asumisoikeusasunnon menoiksi hyväksytään 73 prosenttia asumisoikeuden hankkimiseksi otettujen henkilökohtaisten lainojen kuukausittaisista koroista. Edellä mainittujen lainojen on oltava valtion, kunnan, seurakunnan tai julkisen valvonnan alaisen luottotoimintaa harjoittavan laitoksen myöntämiä.

Osakeasunnossa asuvan ruokakunnan 2 momentissa tarkoitetuista asunnon hoitomenoista otetaan huomioon enimmäishoitomenoina enintään määrä, joka on 30 prosenttia 10 §:ssä tarkoitetuista ruokakunnan enimmäisasumismenoista ja enimmäisrahoitusmenoina enintään määrä, joka on 70 prosenttia ruokakunnan enimmäisasumismenoista. Jos hoitomenot ylittävät enimmäishoitomenot, ylimenevästä osasta otetaan huomioon 73 prosenttia asunnon hyväksyttävänä rahoitusmenoina.

Jos vuokralla asuvalla ruokakunnalla on alivuokralainen, ruokakunnan tässä pykälässä tarkoitetuista asumismenoista vähennetään alivuokralaisen maksaman vuokran määrä. Omistusasunnossa asuvalla ruokakunnalla vähennetään alivuokralaisen maksama vuokra hoitomenoista ja mahdollinen jäljelle jäävä määrä rahoitusmenoista.

10 § (29.12.2016/1533)

Enimmäisasumismenot

Ruokakunnan 9 §:n mukaan hyväksyttävistä asumismenoista otetaan huomioon enintään seuraavat euromäärät kuukaudessa:

Ruokakunnan koko henkeä	I kuntaryhmä	II kuntaryhmä	III kuntaryhmä	IV kuntaryhmä
1	508	492	390	344
2	735	706	570	501
3	937	890	723	641
4	1 095	1 038	856	764

Jos ruokakuntaan kuuluu enemmän kuin neljä henkilöä, 1 momentin mukaisia asunnon enimmäisasumismenoja korotetaan I kuntaryhmässä 137 euroa, II kuntaryhmässä 130 euroa, III kuntaryhmässä 117 euroa ja IV kuntaryhmässä 112 euroa jokaista neljä henkilöä ylittävää ruokakunnan jäsentä kohden.

Kunnat jaetaan kuntaryhmiin seuraavasti:

1) I kuntaryhmään kuuluu: Helsinki;

2) II kuntaryhmään kuuluvat: Espoo, Kauniainen ja Vantaa;

3) III kuntaryhmään kuuluvat: Hyvinkää, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kajaani, Kerava, Kirkkonummi, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Nokia, Nurmijärvi, Oulu, Pori, Porvoo, Raisio, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sipoo, Siuntio, Tampere, Turku, Tuusula, Vaasa ja Vihti;

4) IV kuntaryhmään kuuluvat muut kuin 1–3 kohdassa mainitut kunnat.

11 §

Vammaisen henkilön enimmäisasumismenot

Jos ruokakuntaan kuuluu vammaisen henkilö, jonka tilantarve tarvittavien apuvälineiden tai vammaisen henkilön avustamisen tai hoidon vuoksi on erityisen suuri, otetaan enimmäisasumismenot huomioon yhtä henkilöä suuremman henkilöluvun mukaan kuin mitä ruokakunnan koko on.

12 §

Asumistuessa huomioon otettavat tulot

Asumistukea laskettaessa kuukausitulona otetaan huomioon ruokakunnan jäsenen jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saamat bruttotulot lukuun ottamatta 15 §:ssä tarkoitettuja etuoikeutettuja tuloja. Tuloina ei oteta huomioon perintöä, lahjaa, satunnaista myyntivoittoa ja niihin verrattavia satunnaisia tuloja eikä lasten tuloja, lukuun ottamatta tuen hakijan ja hänen puolisonsa tuloja.

Kuukausituloksi voidaan arvioida vähintään työmarkkinatuen suuruinen tulo, jollei voida osoittaa, että henkilöllä ei ole mahdollisuutta hankkia vastaavan suuruista tuloa.

Jos tuloista ei saada luotettavaa selvitystä, voidaan tuloina ottaa huomioon viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään:

1) yrittäjänä, maatalousyrittäjänä sekä apurahan saajana saatu tulo otetaan huomioon yrittäjän eläkelain ([1272/2006](#)) ja maatalousyrittäjän eläkelain ([1280/2006](#)) perusteella vahvistetun työtulon mukaisena; sekä

2) metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) [7 §:n](#) 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla.

Korko- ja osinkotulot otetaan tuloina huomioon, jos ruokakunnan jäsenen henkilökohtaiset korko- ja osinkotulot yhteensä ylittävät 10 euroa kuukaudessa.

Vuokratulosta vähennetään vuokranantajan maksamat vastike ja hoitomenot. Hoitomenot vähennetään kuitenkin enintään 9 §:ssä tarkoitettujen enimmäishoitomenojen suuruisina.

Asumistukea ei myönnetä, jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden jatkuvien kuukausitulojen yhteismäärää ylittää määrän, jolla asumistukea ei enää makseta ruokakunnalle riippumatta asumismenojen suuruudesta.

13 §

Ansiotulovähennys

Ruokakunnan jäsenen yhteenlasketuista palkkatuloista ja 12 §:n 4 momentin 1 kohdan mukaisista tuloista vähennetään 300 euroa kuukaudessa asumistuen määrää laskettaessa.

14 §